

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Β

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς¹ καὶ Τιμόθεος² τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων³ ἐν θεῷ **1**
πατρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ χριστῷ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς **2**
ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστεῖν⁴ ὀφείλομεν⁵ τῷ θεῷ πάντοτε⁶ περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν⁷ **3**
ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει⁸ ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει⁹ ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου
πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους: ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι¹⁰ ἐν ταῖς **4**
ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς¹¹ ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς
διωγμοῖς¹² ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν¹³ αἷς ἀνέχεσθε: ¹⁴ἐνδειγμα¹⁵ τῆς δικαίας **5**
κρίσεως¹⁶ τοῦ θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι¹⁷ ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ ἧς

¹ Σιλουανός, οὐ, ὁ, Silvanus. ² Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ³ Θεσσαλονικεύς, ἐως, ὁ, Thessalonian. ⁴ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁵ ὀφείλω, owe, ought. ⁶ πάντοτε, always, at all times. ⁷ ἄξιος, worthy, deserving. ⁸ ὑπεραυξάνω, grow abundantly. ⁹ πλεονάζω, superabound, make to abound. ¹⁰ καυχάομαι, boast, glory. ¹¹ ὑπομονή, ἧς, ἡ, endurance, perseverance. ¹² διωγμός, οὐ, ὁ, persecution. ¹³ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹⁴ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹⁵ ἐνδειγμα, τος, τό, evidence, plain indication. ¹⁶ κρίσις, εως, ἡ, judgment, judging. ¹⁷ καταξιώω, consider worthy, deem worthy.

καὶ πάσχετε·¹ εἴπερ² δίκαιον παρὰ θεῷ ἀνταποδοῦναι³ τοῖς θλίβουσιν⁴ ὑμᾶς 6
 θλίψιν,⁵ καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις⁴ ἄνεσιν⁶ μεθ' ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει⁷ τοῦ 7
 κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ, ἐν πυρὶ φλογός,⁸ 8
 διδόντος ἐκδίκησιν⁹ τοῖς μὴ εἰδόσιν θεόν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν¹⁰ τῷ
 εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ· οἵτινες δίκην¹¹ τίσουσιν,¹² ὄλεθρον¹³ αἰώνιον 9
 ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος¹⁴ αὐτοῦ, ὅταν ἔλθῃ 10
 ἐνδοξασθῆναι¹⁵ ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ θαυμασθῆναι¹⁶ ἐν πᾶσιν τοῖς
 πιστεύουσιν ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον¹⁷ ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 11
 Εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε¹⁸ περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ¹⁹ τῆς κλήσεως²⁰
 ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν²¹ ἀγαθωσύνης²² καὶ ἔργον πίστεως
 ἐν δυνάμει· ὅπως ἐνδοξασθῇ¹⁵ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ 12
 ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

¹πάσχω, suffer, am acted upon. ²εἴπερ, if perhaps, if indeed. ³ἀνταποδίδωμι, recompense, repay. ⁴θλίβω, press, oppress. ⁵θλίψις, εως, ή, tribulation, persecution. ⁶ἄνεσις, εως, ή, loosening, relaxation. ⁷ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ⁸φλόξ, φλογός, ή, flame. ⁹ἐκδίκησις, εως, ή, vengeance, vindication. ¹⁰ὑπακούω, obey, listen. ¹¹δίκη, ης, ή, penalty, punishment. ¹²τίνω, pay, pay a penalty. ¹³ὄλεθρος, ου, ό, destruction, death. ¹⁴ἰσχύς, ύος, ή, strength, power. ¹⁵ἐνδοξάζω, glorify. ¹⁶θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹⁷μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹⁸πάντοτε, always, at all times. ¹⁹ἀξιόω, consider worthy. ²⁰κλήσις, εως, ή, (divine) call, invitation. ²¹εὐδοκία, ας, ή, good pleasure, good-will. ²²ἀγαθωσύνη, ης, ή, goodness.

Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας¹ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ **2**
 χριστοῦ, καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς² ἐπ’ αὐτόν, εἰς τὸ μὴ ταχέως³ σαλευθῆναι⁴ **2**
 ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοός,⁵ μήτε⁶ θροεῖσθαι,⁷ μήτε⁶ διὰ πνεύματος, μήτε⁶ διὰ λόγου,
 μήτε⁶ δι’ ἐπιστολῆς⁸ ὡς δι’ ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν⁹ ἡ ἡμέρα τοῦ χριστοῦ: μή **3**
 τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ¹⁰ κατὰ μηδένᾱ τρόπον:¹¹ ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία¹²
 πρῶτον, καὶ ἀποκαλυφθῇ¹³ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας,¹⁴ ὁ **4**
 ἀντικείμενος¹⁵ καὶ ὑπεραιρόμενος¹⁶ ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα,¹⁷
 ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν¹⁸ τοῦ θεοῦ ὡς θεὸν καθίσει,¹⁹ ἀποδεικνύντα²⁰ ἑαυτὸν ὅτι
 ἐστὶν θεός. Οὐ μνημονεύετε²¹ ὅτι ἔτι ὦν πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; Καὶ **5**
 νῦν τὸ κατέχον²² οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι¹³ αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. Τὸ **7**
 γὰρ μυστήριον²³ ἥδη ἐνεργεῖται²⁴ τῆς ἀνομίας:²⁵ μόνον ὁ κατέχων²² ἄρτι,²⁶ ἕως ἐκ
 μέσου γένηται, καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται¹³ ὁ ἄνομος,²⁷ ὃν ὁ κύριος ἀναλώσει²⁸ **8**

¹ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ² ἐπισυναγωγή, ἡς, ἡ, meeting, assembling. ³ ταχέως, quickly, soon. ⁴ σαλεύω, shake, excite. ⁵ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁶ μήτε, neither, nor. ⁷ θροέω, disturb, agitate. ⁸ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ⁹ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ¹⁰ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ¹¹ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ¹² ἀποστασία, ας, ἡ, apostasy, abandonment. ¹³ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁴ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ¹⁵ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ¹⁶ ὑπεραίρω, raise beyond, uplift. ¹⁷ σέβασμα, τος, τό, object of worship. ¹⁸ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ¹⁹ καθίζω, seat, sit. ²⁰ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ²¹ μνημονεύω, remember, make mention of. ²² κατέχω, hold back, hold fast. ²³ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²⁴ ἐνεργέω, work, effect. ²⁵ ἀνομία, ας, ἡ, lawlessness, iniquity. ²⁶ ἄρτι, now, just now. ²⁷ ἄνομος, lawless, without law. ²⁸ ἀναλίσκω, destroy, consume.

τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ καταργήσῃ¹ τῇ ἐπιφανείᾳ² τῆς
 παρουσίας³ αὐτοῦ: οὗ ἐστὶν ἡ παρουσία³ κατ' ἐνέργειαν⁴ τοῦ Σατανᾶ⁵ ἐν πάσῃ 9
 δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασιν⁶ ψεύδους,⁷ καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ⁸ τῆς ἀδικίας⁹ ἐν 10
 τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ'¹⁰ ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ
 σωθῆναι αὐτούς. Καὶ διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν⁴ πλάνης,¹¹ εἰς τὸ 11
 πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει:⁷ ἵνα κριθῶσιν πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ 12
 ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκήσαντες¹² ἐν τῇ ἀδικίᾳ.⁹

Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν¹³ εὐχαριστεῖν¹⁴ τῷ θεῷ πάντοτε¹⁵ περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ 13
 ἡγαπημένοι ὑπὸ κυρίου, ὅτι εἴλετο¹⁶ ὑμᾶς ὁ θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν¹⁷ ἐν
 ἁγιασμῷ¹⁸ πνεύματος, καὶ πίστει ἀληθείας: εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ 14
 εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν¹⁹ δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. 15

¹ καταργέω, make ineffective, abolish. ² ἐπιφάνεια, ας, ἡ, appearance, appearing. ³ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ⁴ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ⁵ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ⁶ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁷ ψεῦδος, ους, τό, lie. ⁸ ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ⁹ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ¹⁰ ἀντί, instead of, in place of. ¹¹ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ¹² εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹³ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁴ εὐχαριστεῖν, give thanks, thank. ¹⁵ πάντοτε, always, at all times. ¹⁶ αἰρέω, choose, prefer. ¹⁷ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ¹⁸ ἁγιασμός, οὔ, ὁ, consecration, holiness. ¹⁹ περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition.

Ἄρα¹ οὖν, ἀδελφοί, στήκετε,² καὶ κρατεῖτε³ τὰς παραδόσεις⁴ ἃς ἐδιδάχθητε, εἴτε
διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς⁵ ἡμῶν.

Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς χριστός, καὶ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας¹⁶
ἡμᾶς, καὶ δοὺς παράκλησιν⁶ αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι,¹⁷
παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας, καὶ στηρίζαι⁷ ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ
ἀγαθῷ.

Τὸ λοιπόν, προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχῃ⁸ καὶ **3**
δοξάζεται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἵνα ῥυσθώμεν⁹ ἀπὸ τῶν ἀτόπων¹⁰ καὶ **2**
πονηρῶν ἀνθρώπων: οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ κύριος, ὃς **3**
στηρίζει⁷ ὑμᾶς καὶ φυλάξει¹¹ ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Πεποιθάμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ'⁴
ὑμᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλλομεν¹² ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. Ὁ δὲ κύριος **5**

¹ ἄρα, so, then. ² στήκω, stand, stand fast. ³ κρατέω, grasp, lay hold of. ⁴ παράδοσις, εὖς, ἡ, tradition, instruction. ⁵ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ⁶ παράκλησις, εὖς, ἡ, exhortation, consolation. ⁷ στηρίζω, establish, fix firmly. ⁸ τρέχω, run, exercise myself. ⁹ ῥύομαι, rescue, save. ¹⁰ ἄτοπος, out of place, unusual. ¹¹ φυλάσσω, guard, keep. ¹² παραγγέλλω, order, command.

κατευθύναι¹ ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ, καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν²
τοῦ χριστοῦ.

Παραγγέλλομεν³ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, 6
στέλλεσθαι⁴ ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως⁵ περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ
τὴν παράδοσιν⁶ ἣν παρέλαβον⁷ παρ' ἡμῶν. Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι⁸ 7
ἡμᾶς: ὅτι οὐκ ἡτακτήσαμεν⁹ ἐν ὑμῖν, οὐδὲ δωρεὰν¹⁰ ἄρτον ἐφάγομεν παρά 8
τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ¹¹ καὶ μόχθῳ,¹² νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι,¹³ πρὸς τὸ μὴ
ἐπιβαρῆσαι¹⁴ τίνα ὑμῶν: οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον¹⁵ 9
δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι⁸ ἡμᾶς. Καὶ γὰρ ὅτε ἤμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο 10
παρηγγέλλομεν³ ὑμῖν ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι,¹³ μηδὲ ἐσθιέτω. Ἀκούομεν 11
γὰρ τινὰς περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως,⁵ μηδὲν ἐργαζομένους,¹³ ἀλλὰ
περιεργαζομένους.¹⁶ Τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν³ καὶ παρακαλοῦμεν διὰ 12

¹κατευθύνω, lead, direct. ²ὑπομονή, ἥς, ἡ, endurance, perseverance. ³παραγγέλλω, order, command. ⁴στέλλω, arrange, take care. ⁵ἀτάκτως, disorderly, unruly. ⁶παράδοσις, εὖς, ἡ, tradition, instruction. ⁷παραλαμβάνω, receive, take. ⁸μιμέομαι, imitate, emulate. ⁹ἡτακτέω, behave inappropriately. ¹⁰δωρεάν, without cost, without cause. ¹¹κόπος, οὐ, ὁ, labor, trouble. ¹²μόχθος, οὐ, ὁ, toil, hardship. ¹³ἐργάζομαι, work, word. ¹⁴ἐπιβαρέω, burden weigh down, burden. ¹⁵τύπος, οὐ, ὁ, mark, example. ¹⁶περιεργάζομαι, be a busybody, meddler.

τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας¹ ἐργαζόμενοι² τὸν ἑαυτῶν
ἄρτον ἐσθίωσιν. Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐκκακήσητε³ καλοποιοῦντες.⁴ Εἰ δέ τις 13
οὐχ ὑπακούει⁵ τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς,⁶ τοῦτον σημειῶσθε,⁷ καὶ μὴ
συναναμίγνυσθε⁸ αὐτῷ, ἵνα ἐντραπή,⁹ καὶ μὴ ὡς ἐχθρόν¹⁰ ἡγείσθε,¹¹ ἀλλὰ 15
νουθετεῖτε¹² ὡς ἀδελφόν.

Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δώη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ.¹³ 16

Ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ ἀσπασμὸς¹⁴ τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὃ ἐστὶν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ:⁶ οὕτως¹⁵ 17

γράφω. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. 18

¹ ἡσυχία, ας, ἡ, stillness, silence. ² ἐργάζομαι, work, word. ³ ἐκκακέω, am faint, am weary. ⁴ καλοποιέω, do what is right, good. ⁵ ὑπακούω, obey, listen. ⁶ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ⁷ σημειόομαι, write, mark. ⁸ συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ⁹ ἐντρέπω, turn about, reverence. ¹⁰ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ¹¹ ἡγέομαι, lead, be chief. ¹² νουθετέω, admonish, exhort. ¹³ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ¹⁴ ἀσπασμός, οὔ, ὁ, greeting, salutation. ¹⁵ οὕτως, thus, so.